

REGEL

Gäller från och med
2024-09-19

Beslutsfattare
Högskolestyrelsen

Diarienummer
C 2024/1363

Antagningsordning – utbildning på grundnivå och avancerad nivå, från och med antagningsomgång sommaren/hösten 2025

Allmänt

Antagningsordningen innehåller de regler för utbildning som högskolan använder när det gäller anmälan, behörighet, undantag från behörighetsvillkor samt urval till utbildning på grundnivå och avancerad nivå Högskoleförordning (HF) (1993:100) 7 kap. Dessutom innehåller den regler om hur beslut om behörighet överklagas; HF 12 kap.

Vid behörighetsbedömning av sökande till kurser och program tillämpar Högskolan Dalarna (HDa) de nationella riktlinjer som anges i [Bedömningshandboken](#), som utarbetas i samarbete mellan Universitets- och högskolerådet (UHR) och landets universitet och högskolor.

I vissa fall är anmälningsavgift och studieavgift en förutsättning för antagning. [Förordning \(2010:543\) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor](#).

Den som är antagen till en utbildning ska tacka ja (om så krävs), registrera sig och påbörja studierna den termin som anges i antagningsbeskedet. Den som på grund av förhinder inte kan påbörja en utbildning kan ansöka om anstånd med studiestart (se punkt 8). Uppdragsutbildning, utbildning med särskilt avtal, Vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen (VAL) och Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) omfattas inte av antagningsordningen. Dessa regleras genom särskilda förordningar och av HDa fastställda lokala riktlinjer och avtal.

Anmälan

Anmälan till utbildning ska göras via antagning.se/universityadmissions.se (sökandewebben) enligt tidplan på respektive webbplats. Detta gäller för anmälningar till kurser, kurspaket, program och kurs inom program. Anmälan till senare del av program och anmälan för utbytesstudenter sker via länk på du.se.

För att styrka behörighet kan dokument laddas upp på sökandewebben senast sista kompletteringsdag. Meriter kan finnas sparade i det nationella antagningssystemet NyA, liksom i studiedokumentationssystemet Ladok. Detsamma gäller gymnasiebetyg och komvuxbetyg som i de flesta fall överförs till antagningssystemet via den nationella betygsdatabasen, BEDA. Det är den sökandes ansvar att själv ta reda på om meriter finns sparade i systemet eller måste laddas upp. Meriterna uppdateras när det finns en aktuell anmälan.

I vissa fall krävs annan typ av dokumentation och andra kompletteringsdagar för att bli bedömd till en utbildning, se respektive utbildnings webbsida på du.se.

Sen anmälan

Sen anmälan (en anmälan som görs efter sista anmälningssdag) kan göras om anmälningssalternativet är öppet för sen anmälan.

Vid sen anmälan görs ingen meritvärdering utan behöriga sökande rangordnas baserat på anmälningssdatum efter alla sökande som anmält sig i tid.

Återanmälan

Om den sökande har blivit struken, kan återanmälan göras efter urval, förutsatt att utbildningen är öppen för sen anmälan. Om strykningen beror på obehörighet eller sen komplettering måste sökande, enligt instruktion på sökandewebben, meddela [Antagningservice](#) för att få hjälp med återanmälan.

Omregistrering

Om sökande inte har tagit några högskolepoäng på kursen, som den tidigare varit registrerad på, finns möjlighet att söka kursen igen (omregistrering) genom att göra ny anmälan på sökandewebben. Ansökan behandlas som en sen anmälan, undantaget kurspaket och kurs inom program. Antagning och omregistrering sker i mån av plats.

Om sökande tagit högskolepoäng på kursen, som den tidigare varit registrerad på, finns möjlighet att söka omregistrering på kursen i mån av plats enligt instruktioner på högskolans webbplats.

Inställd utbildning

Utbildning kan endast ställas in fram till urval. Sökande ska meddelas om inställd utbildning senast i sitt antagningsbesked.

Behörighet

För att bli behörig krävs grundläggande behörighet och i vissa fall särskild behörighet.

Behörighetskrav till kurs respektive program ska anges i kursplan respektive utbildningsplan. Vid utformning av behörighetskrav ska ”[Anvisning för behörighetskrav i kurs- och utbildningsplaner](#)” användas. Det är den sökandes ansvar att styrka sin behörighet till sökt utbildning.

Behörighet till högskoleutbildning, motsvarandebedömning samt bedömning av reell kompetens regleras av Högskoleförordningen (1993:100) 7 kap. 2-3, 5-11, 24-25, 28-31 §§ samt Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:1). Högskolan följer SUHF:s ”Rekommendation för arbetet med att validera reell kompetens för tillträde till högskoleutbildning” (REK 2023:2).

Grundläggande och särskild behörighet

Högskolan beslutar om en sökande ska anses uppfylla kraven för grundläggande och/eller särskild behörighet. Behörighetskraven för Högskolan Dalarnas utbildningar framgår av kurs- och utbildningsplaner. Beslut om behörighet gäller för en specifik utbildning vid ett specifikt tillfälle.

HöDa kan ge undantag från krav på svenska för grundläggande behörighet till utbildningar som i sin helhet ges på engelska eller annat främmande språk.

Validering av reell kompetens

Med reell kompetens avses den samlade kompetens en person har, som gör att den genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Den som genom validering av reell kompetens bedöms ha förutsättningar att tillgodogöra sig den aktuella utbildningen, likställs i behörighetsbedömningen med den som uppfyller kursens eller utbildningsprogrammets formella behörighetskrav.

Ansökan och samtliga bilagor laddas upp på sökandewebben senast sista anmälningdag eller snarast i samband med anmälan.

Behörig med villkor

Om den sökande inte uppfyller behörighetskravet senast sista kompletteringsdag, men har pågående studier vid ett lärosäte har HDA möjlighet att bedöma sökande som behörig med villkor. Antagning sker med kravet att behörighet ska styrkas senast vid registrering för att behålla sin utbildningsplats eller vid den tidpunkt som utbildningen har fastställts.

Urval

När det finns fler behöriga sökande till en utbildning än det finns utbildningsplatser, ska ett urval göras. Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter. Behöriga sökande som saknar meritvärde deltar i urval, men kan endast bli antagna om det finns fler lediga platser än det finns sökande med meritvärde.

Till kurser inom utbildningsprogram sker oftast inget urval, förutom till kurser som har begränsningar i platsgaranti enligt kurs- eller utbildningsplan. Förutsättningen för platsgaranti är att studenten har gjort en anmälan till kurserna i tid, uppfyller behörighetskravet till kurserna samt senast sista svarsdag tackat ja till erbjuden utbildningsplats.

Urval till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare
Denna rubrik avser utbildning som påbörjas på grundnivå, där behörighetskraven utgörs av gymnasiala meriter.

Huvudregeln vid urval är att minst en tredjedel av platserna ska fördelas på grundval av betyg och minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet. Den sista tredjedelen kan vara alternativt urval. Om ett alternativt urval inte används tillämpar HDA en platsfördelning som är 66 % på betyg och 34 % på högskoleprovsresultat.

UHR får medge att en högskola vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning och fördela platserna på annat sätt på grundval av de urvalsgrunder om det finns särskilda skäl, exempelvis då högskoleprovet bedöms ha en låg prognostiserande förmåga och det råder låg konkurrens i högskoleprovsurvalet. En viss andel av platserna ska dock alltid fördelas på grundval av betyg och resultat från högskoleprovet. Ett medgivande ska avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen.

Innan högskolan meddelar föreskrifter enligt ovan ska UHR gett sitt tillstånd till högskolans förslag.

Följande urvalsgrunder tillämpas:

BI - Gymnasiebetyg - utan kompletteringar

Undantag för elever med examen från yrkesprogram som skaffat sig grundläggande behörighet genom att komplettera med Svenska 2 och 3 och/eller Engelska 6 inom kommunala vuxenutbildningen eller folkhögskola.

BII - Gymnasiebetyg - med kompletteringar

Sökande som har höjt sitt meritvärde med ett nytt betyg i en kurs, eller med en kurs som kan ge meritpoäng, konkurrerar både i BI och BII (i grupp BI med sitt ursprungliga meritvärde och i grupp BII med sitt nya meritvärde).

Den som kompletterat för att bli behörig konkurrerar bara i BII. Sökande som styrker särskild behörighet genom basårsstudier, folkhögskolestudier eller andra motsvarande kunskaper ingår också i BII.

BF – Folkhögskola

Studieomdöme från allmän kurs på folkhögskola HP - Högskoleprov

I provurvalet HP deltar alla behöriga sökande med giltigt högskoleprovresultat. Lägsta godkända resultat för att delta i provurvalet är 0,05 poäng.

ÖS – Övriga behöriga sökande

Sökande som inte kan konkurrera i betygs- eller provurvalet kan antas om det efter urval finns platser kvar.

DA - Direktantagna

Direktantagna t.ex. anstånd med studiestart.

PG – Platsgaranti

Platsgaranti ges till programstudenter, förutom till kurser som har begränsningar i platsgaranti enligt kurs- eller utbildningsplan.

SA - Sen anmälan

Sen anmälan placeras i denna urvalsgrupp och tilldelas meritvärde efter ankomstdatum.

Likvärdiga meriter

Om sökande har likvärdiga meriter sker urvalet genom maskinell lottning.

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

Högskolan får bestämma andra urvalsgrunder på högst en tredjedel av platserna. Urvalsgrunden ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen.

Detta ger möjlighet att tillämpa alternativa urvalsmetoder vid sidan om gymnasiebetyg och högskoleprovresultat och avser andra särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen eller andra för utbildningen sakliga omständigheter. Syftet kan dels vara att främja och bredda rekryteringen till HDa, dels att särskild förmåga eller arbetslivserfarenhet är värdefull att beakta vid urvalet.

Alternativt urval kan användas som urvalskriterium i högre utsträckning än vad som anges ovan. Innan högskolan meddelar föreskrifter enligt första stycket ska UHR ges tillfälle att yttra sig över högskolans förslag.

Alternativa urvalsgrunder beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Urval till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare
Denna rubrik avser kurser och program som påbörjas på grundnivå, där behörighetskraven utgörs av en eller flera högskolekurser.

Urvalsgruppen är

APG Akademiska poäng

Den sökande konkurrerar med antal avklarade högskolepoäng intervallet 1–165. De urvalsgrundande poängen ska vara avklarade senast sista anmälningssdag. Poäng från fristående kurser jämföras med poäng från kurser inom utbildningsprogram.

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

Högskolan får bestämma andra urvalsgrunder och vilken platsfördelning som ska göras.
Urvalsgrunden ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. Detta ger möjlighet att tillämpa alternativa urvalsmetoder vid sidan av akademiska poäng och avser andra särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen eller andra för utbildningen sakliga omständigheter. Syftet kan dels vara att främja och bredda rekryteringen till HDa, dels att särskild förmåga eller arbetslivserfarenhet är värdefull att beakta vid urvalet.

Alternativa urvalsgrunder beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Urval till utbildning på avancerad nivå
Denna rubrik avser kurser och program på avancerad nivå.

Urvalsgruppen är

APA Akademiska poäng

Den sökande konkurrerar med antal avklarade högskolepoäng i intervallet 30–285. De urvalsgrundande poängen ska vara avklarade senast sista anmälningssdag. Poäng från fristående kurser jämföras med poäng från kurser inom utbildningsprogram. Ingen skillnad görs mellan poäng från HDa och poäng från annat lärosäte.

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

Högskolan får bestämma andra urvalsgrunder och vilken platsfördelning som ska göras.
Urvalsgrunden ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. Detta ger möjlighet att tillämpa alternativa urvalsmetoder vid sidan av akademiska poäng och avser andra särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen eller andra för utbildningen sakliga omständigheter. Syftet kan dels vara att främja och bredda rekryteringen till HDa, dels att särskild förmåga eller arbetslivserfarenhet är värdefull att beakta vid urvalet.

Alternativa urvalsgrunder beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Antagning – studieavgiftsskyldiga studenter

Studenter som måste betala studieavgift kommer att listas som "Villkorligt antagna" på sitt antagningsbesked. För att uppfylla villkoret måste studenten betala studieavgiften. Notera att en students status fortfarande kommer att listas som "Villkorligt antagen" på sökandewebben även efter att denne har betalat studieavgiften.

HDa får besluta att sökande som omfattas av studieavgiftsskyldighet ska antas genom separat antagning.

Separat antagning innebär att avgiftsskyldiga studenter antas i en egen urvalsgrupp och kan jämföras med olika "köer" in på utbildningen. Möjligheten till detta regleras i Högskoleförordningen 7 kap. 4a§. Genom att tillämpa separat antagning av avgiftsskyldiga studenter får HDa bättre möjlighet att planera och genomföra utbildningar där både avgiftsskyldiga och avgiftsbefriade studenter antas.

Separat antagning beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Platsgaranti för sökande som genomgått basårsutbildning vid Högskolan Dalarna

Om behörighet uppfylls efter studier från Tekniskt basår/Teknisk bastermin vid HDa ges platsgaranti till vissa högskoleingenjörutbildningar nästföljande termin, förutsatt att studenten söker senast sista anmälningssdag. Vilka utbildningar som erbjuds finns på webbsidan för Tekniskt basår och Teknisk bastermin.

Antagning till senare del av utbildningsprogram

För att kunna bli antagen till senare del av ett program måste sökande uppfylla de särskilda behörighetskrav som gällde till programmets första termin samt ha läst kurser motsvarande programmets tidigare terminer (minst en termin). Sökande kan läsa om programmets behörighetskrav på respektive programsida. Om det är fler sökande än platser och ett urval behöver göras baseras urvalet på antalet avklarade högskolepoäng vid sista anmälningssdag. Studenter vid HDa har förtur till lediga platser på senare del av program. Vissa program är endast sökbara för studenter vid HDa.

Parallelläsning

Student som vill läsa mer än det tillåtna antalet högskolepoäng under en termin kan ansöka om parallellläsning. Ansökan görs via support@du.se senast sista kompletteringsdag. Möjlighet att antas till mer än 45 hp per termin kan ges till sökande som under minst två på varandra följande terminer visat goda studieresultat.

Ett beviljande av parallellläsning innebär ingen skyldighet för HDa att anpassa undervisning och examination efter studentens önskemål.

Anstånd med studier och studieuppehåll för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

1. får anstånd med att påbörja studierna, eller
2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

[UHR:s föreskrifter om anstånd med studier för antagna samt studieuppehåll](#)

Beslut om anstånd och studieuppehåll fattas av HDa. Ansökan om anstånd och studieuppehåll görs via HDa:s webbplats och prövas av HDa. Se följande länkar:

[Anstånd – skjuta upp studiestarten](#)

[Studieuppehåll](#)

Överklagan

Beslut om att sökande inte uppfyller kraven på behörighet för sökt utbildning kan överklagas.

Överklagan görs via formulär på sökandewebben. Överklagandet ska ha kommit in senast tre veckor efter att den sökande har tagit del av beslutet. I formuläret anges vilket beslut det är som överklagas samt vilken förändring den sökande önskar.

Överklagan gällande anstånd med studiestart ska ställas till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) men skickas till anstand@du.se. Överklagan gällande studieuppehåll ska ställas till ÖNH men skickas till studenter@du.se.